

Mariagerfjord 18.okt 2022

Til Miljøstyrelsen, Tolderlundsvej 5, 5000 Odense C
mst@mst.dk

Til Miljøstyrelsen.

Vi vil gøre Miljøstyrelsen opmærksom på, at der foregår en systematisk ødelæggelse af plantearter beskyttet af artsfredningsbekendtgørelsen (bilag 1), på grund af at loven, om braklægningsstøtte ”Pleje af græs- og naturarealer”, pålægger ejerne af arealerne at slå al plantevæksten i perioden fra 21. juni – 15. september, herunder sjældne beskyttede arter som orkideer og gøgeurter.

DN Mariagerfjord har konstateret, at der hvert år sker en voldsom beskadigelse af titusindvis af sjældne orkideer, herunder purpur gøgeurt og sumhullæbe, i den tidligere Dania kridtgrav ved Assens, 9550 Mariager. Området bliver i dag afgræsset af heste, men bliver hver sommer slået med en braklægnings maskine i starten af juli, som knuser alt plantemateriale. Dette medfører, at orkideerne og de andre planter ikke kan nå at smide deres frø, samt at de bliver svækket, da deres vækstsæson bliver kraftig reduceret.

DN Mariagerfjord har længe arbejdet på at få hele kridtgraven fredet for at sikre orkideerne samt de geologiske interessante synlige kridtlag. Fredningsnævnet for Nordjylland besluttede i september 2018, at kridtgraven skulle fredes, men Miljø- og Fødevareklagenævnet meddelte fredag den 17. december 2021, at fredningen af Dania Kridtgrav skal ophæves. Dette skete, fordi et snævert flertal i nævnet fandt, at der ikke var grundlag for at gennemføre en fredning af Dania Kridtgrav, da de mente, at de botaniske værdier i forvejen var tilstrækkeligt beskyttet.

Men orkideerne er ikke beskyttet, fordi loven om braklægningsstøtte ”Pleje af græs- og naturarealer” pålægger ejeren af arealet at slå plantevæksten i perioden fra 21. juni – 15. september. Da ejeren tidligere har oplevet at få en påtale for, at slå planterne på et for sent tidspunkt, har ejeren valgt at slå dem kort tid efter d. 21. juni, hvilket er ødelæggende både for blomsterne samt de sjældne insekter, som lever af dem bl.a. 5 og 7 plettede køllesværmere.

Da den omtalte braklægningsregel jo også gælder mange andre arealer i Danmark, er det sandsynligt, at dette overgreb på naturen sker mange andre steder. Derfor vil vi bede Miljøministeriet om hurtigt at ændre reglen for tidspunktet for, hvornår man tidligst må iværksætte slåningen til efter 1. oktober.

Vi er opmærksomme på, at reglen om slåningen kan gavne arealet mod overgroning med træer og buske, hvis det ikke bliver afgræsset tilstrækkeligt. Men som reglen er udformet i dag, lever den ikke op til dens begrundelse: ” Tilskuddet bliver givet til at pleje værdifulde græs- og naturarealer med afgræsning eller slæt i sommerperioden for at beskytte og forbedre biotopforholdene og

biodiversiteten.” Måske man ikke er opmærksom på, hvordan slåning med le i dag er erstattet af effektive braklægnings maskiner, der knuser alt, så end ikke planternes bærelblade ved jorden overlever. Se vedlagte bilag foto.

På vegne af Danmarks Naturfredningsforening i Mariagerfjord

Med venlig hilsen
Peter Toubøl
pt@dn-mariagerfjord.dk
Tlf.: 5192 1061

og
Kaj Edlund.
Tlf.: 6177 9852
Mariagerfjord@dn.dk

Kaj Edlund

Bilag 1.

BEK nr 1466 af 06/12/2018

Miljøministeriet

Artsfredningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt¹⁾

Stk. 2. For vildtvoksende planter i den danske natur, der er nævnt i bilag 2, men ikke er markeret med understregning, er der forbud mod, at de beskadiges eller fjernes fra deres voksested.

Fredede planter, jf. §§ 10 og 14

De understregede arter er optaget på bilag IV i Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet).

Planter

Ulvefod:

Bjerg-ulvefod (*Lycopodium alpinum*)

Brasenføde:

Gulgrøn brasenføde (*Isoetes echinospora*)

Bregner:

Enkelt månerude (*Botrychium simplex*)

Hjortetunge (*Phyllitis scolopendrium*)

Kamillebladet månerude (*Botrychium matricariifolium*)

Kongebregne (*Osmunda regalis*)

Radeløv-arter (*Asplenium spp.*), alle arter

Skjoldbregne (*Polystichum aculeatum*)

Stilk-månerude (*Botrychium multifidum*)

Enkimbladede blomsterplanter:

Blå iris (*Iris spuria*)

Edderkoppeurt-arter (*Anthericum spp.*)

Fruesko (*Cypripedium calceolus*)

Liden najade (*Najas flexilis*)

Mygblomst (*Liparis loesdii*)

Orkidéer (*Orchidaceae spp.*), alle arter

Vandranke (*Luronium natans*)

Tokimbladede blomsterplanter:

Blegblå anemone (*Anemone apennina*)

Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)

Gyvelkvæler-arter (*Orobancha spp.*), alle arter

Hestetunge (*Mertensia maritima*)

Himmelblå lungeurt (*Pulmonaria angustifolia*)

Læge-Stokrose (*Althea officinalis*)

Melet kodriver (*Primula farinosa*)

Mose-Post (*Ledum palustre*)

Skotsk lostilk (*Ligusticum scoticum*)

Storblomstret brunelle (*Prunella grandiflora*)

Vår-kobjælde (*Pulsatilla vernalis*)

bilag 2

1.2 Kort om Pleje af græs- og naturarealer. Tilskuddet bliver givet til at pleje værdifulde græs- og naturarealer med afgræsning eller slæt i sommerperioden for at beskytte og forbedre biotopforholdene og biodiversiteten.

<https://lbt.dk/tilskudsguide/pleje-af-graes-og-naturarealer-tilsagnstype-66-og-67-5-aarige-tilsagn/#c28534>

Bilag Foto.

Dania Kridtgrav, Assens, 9550 Mariager, juli/august 2022.

Halvdelen af arealet, det vil sige ca. 80.000 kvm, er blevet knust (ikke klippet) med en braklægnings maskine. Med minimum 1 orkide pr. 2 kvm er mindst 40.000 orkideer blevet ødelagt. Samtidig er alle de andre blomster væk, herunder mange sjældne arter og dermed maden til tusindvis af sommerfugle, bier, svirrefluer og andre insekter. Hele bunden af kridtgraven i Dania var dækket af tusindvis af purpur gøgeurt, sump hullæbe samt flere kolonier af ægbladet fliglæbe.

Purpur gøgeurt juli 2022

Tæthed af purpur gøgeurt juli 2022

Sump hullæbe juli 2022

Tætheden af sumphullæbe.

Ægbladet fliglæbe

8. august 2022. Alle planter er klippet og knust.

Det klippede areal ses i baggrunden.